

Úvodní slovo	5
Základní údaje o Ostrovačicích	7
Geografické údaje	7
Obyvatelstvo	9
Vybavenost obce	11
Znak a vlajka	15
Ostrovačický kroj	15
Prehistorie – Boskovická brázda	19
Archeologické památky na katastru městyse Ostrovačice	25
Abstract (anglicky)	25
Co je to archeologie?	25
Prostředí vhodné k životu	25
První a nejstarší objevy	27
Ze života prvních zemědělců	29
Další vývoj éry zemědělců	31
První záblesky nové doby	35
Blížíme se k přelomu letopočtu	37
Po stopách Slovanů	37
Středověk vrcholí	39
Závěr	41
Resumé (anglicky)	41
Použitá a doporučená literatura	43
Nejstarší minulost Ostrovačic	49
První písemné zmínky	49
Pojmenování obce	53
Obec na důležité obchodní cestě	55
Historie Ostrovačic v období středověku	57
Na informace skoupé 13. a 14. století	57
Urbáře rajhradského klášterního panství	57
Období husitských válek	59
Spory o vlastnictví Ostrovačic	61
Osudy Ostrovačic v raném novověku v 16. století	67
Ostrovačice centrem Horního statku	67
Povinnosti vůči vlastníků hradu Veveří a další spory	67
Život v obci v průběhu 16. století	69
Ostrovačice v průběhu 17. století	73
Pobělohorská doba	73
Třicetiletá válka	75
Následky třicetileté války, nový daňový systém a soupis vlastnictví	77
Osídlení obce	79
Klášterní hospodářský dvůr	85
Proměny Ostrovačic v 18. století	87
Zvelebování ostrovačického klášterního areálu	87
Přehled domů v obci	89
Aktualizace majetku klášterního hospodářského dvora	91
Výstavba nové císařské silnice	91
Nové katastrální evidence	93
Pojmenování tratí na území Ostrovačic	97
Období hospodářských reforem	101
Život v obci v 19. století až do zániku Rakousko-Uherska	103
Další aktualizace majetkových operátů po vznik stabilního katastru	103
Klášterní hospoda	107
Povýšení na městys	107
Konec feudalismu	109
Četnická stanice v Ostrovačicích	109
Přelom 19. a 20. století	111
První světová válka	113

Posledních 100 let historie Ostrovačic	115
Život v obci mezi dvěma světovými válkami	115
Druhá světová válka	123
Poválečná doba až do roku 1989	131
Nedávná historie od roku 1990	143
Ostrovačická rychta	157
Rychta v období středověku	157
Rychta ve vlastnictví Rajhradského kláštera	161
Prodej rychty do soukromého vlastnictví	165
Poštovní úřad	165
Ostrovačický dvůr ve vlastnictví rodiny Duffků	169
Historie Ostrovačického dvora po roce 1898	173
Klášteří rezidence s farou	175
Nejstarší doklady existence rezidence	175
Stavba nové rezidence	177
Vybavení interiérů	181
Rezidence po tragickém požáru a její postupné opuštění	183
Farní kostel sv. Jana Křtitele a sv. Václava	185
Nejstarší zmínky o kostele	185
Zasvěcení kostela	185
Popis kostela a jeho interiér	187
Kostelní zvony	189
Nejstarší podoba kostela	191
Kostelní věž	191
Zvětšování a přístavba kostela	195
Přifaření Říčan	195
Sousoší sv. Jana Nepomuckého	197
Úpravy od konce 19. století	199
Přehled ostrovačických farářů	201
Kulturní a místní památky	207
Vilém Mrštík a Pohádka máje	217
Román Pohádka máje	217
Povídka Improvisace	217
Mrštíkovy Helenky	217
Knižní vydání Pohádky máje	219
Připomínání románu, socha Helenky, Památník Pohádky máje	219
Filmová zpracování	221
Masarykův okruh	223
První okruh vedoucí i přes Ostrovačice	223
Josef Brázdil – první oběť Masarykova okruhu	227
Zkrácení dráhy a závody v letech 1949–1964	229
Další úpravy okruhu v letech 1965–1986	229
Nový okruh v lesích nad Ostrovačicemi	229
Základní škola	233
Mateřská škola	243
Dobrovolná jednota hasičská v Ostrovačicích	247
Historie boje s ohněm	247
Zakládání dobrovolných hasičských jednot	247
Hasiči v Ostrovačicích po vzniku Československa	249
Poválečné události až po konec dobrovolných hasičů v Ostrovačicích	251
Sokol Ostrovačice	253
Ochotnické divadlo	257
Významné osobnosti a čestní občané	263
Rychtáři, starostové a zastupitelé Ostrovačic	285
Přehled domů a jejich vlastníků v letech 1657–1861	291
Příroda v okolí Ostrovačic	299
Prameny	307
Literatura	313
Poděkování	319